

29.5.2002

2649/4/00

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Ilkka Rautio

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Henrik Åström

OIKAISUVAATIMUSTA KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN PERUSTELEMINEN

1 KIRJOITUS

A arvostelee eduskunnan oikeusasiamiehelle 17.11.2000 osoittamassanne kantelukirjoituksessa Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun menettelyä opinnäytetyön arviointia koskevassa asiassa. Hän pitää virheellisenä sitä, että hän ei missään vaiheessa saanut tietää mitä, miten ja kuka tulisi suorittamaan hänen opinnäytetyönsä arvioinnin. Hän arvostelee myös sitä, että ammattikorkeakoulun tutkintolautakunta, jolle hän oli osoittanut oikaisupyynnön ei pyytänyt opinnäytetyön arvioijilta vastinetta eikä perustellut päätöstään oikaisupyyntöön. A pitää lisäksi epäoikeudenmukaisena sitä, että tutkintolautakunnan päätöksestä ei ole valitusoikeutta.

2 SELVITYS

3 RATKAISU

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian työjärjestykseen perustuvan asiajaon mukaan asianne kuuluu allekirjoittaneen apulaisoikeusasiamiehen ratkaistaviin asioihin.

3.1 Oikeusohjeet

Perustuslain (731/1999) 21 §:n 2 momentin mukaan oikeus saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Ammattikorkeakouluopinnoista annetun asetuksen (256/1995) 23 §:n mukaan opiskelijalla on oikeus saada tieto opintosuorituksen arviointiperusteiden soveltamisesta häneen. Asetuksen 14 §:n mukaan ammattikorkeakoulun tutkintosäännössä annetaan tarkempia määräyksiä ja ohjeita mm. opinnäytetyöstä ja arvioinnista.

Ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain (255/1995) 17 §:n 1 momentin mukaan opiskelijalla on oikeus hakea ammattikorkeakoululta oikaisua opintosuorituksen arviointiin sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Lain 29 §:n 3 momentin mukaan päätökseen, johon 17 §:n mukaan saa hakea oikaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Eduskunnan oikeusasiamiehen tulee perustuslain 109 §:n mukaan valvoa, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaes-

saan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Tehtävänsä hoitaessaan oikeusasiamies valvoo perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista.

3.2

Opinnäytetyön arvosteluperusteet ja vastineet

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun koulutusohjelmanjohtaja ilmoittaa antamassaan selvityksessä, että opinnäytetyöprosessia selvitetään opiskelijoille jaetulla kirjallisella ohjeistuksella. Ko. ohjeistuksesta käy mm. ilmi että opinnäytetyön arvioivat useammat henkilöt ja että arvioijana voi olla koulun ulkopuolelta oleva henkilö. Opetussuunnitelmaan sisältyy koulutusohjelmanjohtajan selvityksen mukaan opintojakso, jonka tavoitteena on kuvata opinnäytetyön tavoitteita, prosessia ja arvostelua.

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun tutkintolautakunta kiistää antamassaan selvityksessä kantelukirjoituksessa esitetyn väitteen siitä, että oikaisupyynnöstä ei olisi pyydetty vastinetta opinnäytetyön arvioijilta. Selvityksen mukaan arvioijat --- ja koulutusohjelmanjohtaja olivat antaneet vastineensa oikaisupyynnön johdosta. Kolmas arvioija --- oli selvityksen mukaan suullisesti ilmoittanut yhtyvänsä koulutusohjelmanjohtajan vastineeseen.

3.3

Tutkintolautakunnan päätöksen perusteleminen

Mitä tulee kysymykseen oikaisupyynnöstä koskevan päätöksen perusteleminen, tutkintolautakunta viittaa toisaalta siihen, etteivät sen toimintaa ohjaavat säädökset ja ohjeet edellytä päätöksen perusteleminen ja toisaalta siihen, että päätöksen perustelut löytyivät asiakirjoista, joihin tutkintolautakunta pöytäkirjassaan viittaa.

Hyvän hallinnon vaatimukseen kuuluu, että viranomaisen ratkaisut ovat asianmukaisesti perusteltuja. Tässä tapauksessa opinnäytetyön ohjaaja olisi antanut työlle korkeamman arvosanan kuin kaksi opinnäytetyön ulkopuolista arvioijaa. Lautakunnan pöytäkirjan liiteasiakirjoihin sisältyy ulkopuolisten arvioitsijoiden perusteet omalle näkemykselleen. Tutkintolautakunnan viittaus sille toimitettuihin asiakirjoihin ja niihin sisältyviin arviointeihin ei kuitenkaan suoraan selitä, miksi tutkintolautakunta oli päättänyt, ettei ollut aihetta arvioida opinnäytetyötä uudelleen.

Katson, että erityisesti tällaisessa tapauksessa, jossa arvostelun tuloksesta esiintyy eri näkemyksiä, oikaisua hakeneella on perusteltu syy saada tietää, miksi on päädytty alempaan arvosanaan. Olisi se vuoksi ollut hyvän hallinnon kannalta toivottavaa, että tutkintolautakunta olisi tältä osin tarkemmin perustellut A:n oikaisuvaatimukseen antamaansa ratkaisua.

3.4

Valitusoikeus

Lainsäädäntövalta kuuluu perustuslain mukaan eduskunnalle. Oikeusasiamies ei voi toimivaltansa puitteissa valvoa eduskunnan lainsäädäntötoimintaa. Näin ollen toimivaltaani ei kuulu arvioida kerrotun muutoksenhakurajoituksen tarkoituksenmukaisuutta.

4

TOIMENPITEET

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun tutkintolautakunta on 29.11.2000 ratkaissut A:n sille tekemän opinnäytetyön arviointia koskevan oikaisuvaatimuksen lautakunnalle lain nojalla kuuluvan har-

kintavallan nojalla. Käsitykseni mukaan asiassanne ei ole ilmennyt aihetta epäillä, että tutkintolautakunta olisi ylittänyt harkintavaltansa tai käyttänyt sitä väärin oikaisuvaatimuksen tutkiessaan ja ratkaistessaan taikka että asiassa olisi menetelty virheellisesti tai lainvastaisesti.

Saatan kuitenkin vastaisen varalle Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun rehtorin tietoon edellä ilmaisemani käsityksen oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen perusteleminen.

Lähetän jäljennöksen tästä päätöksestä myös opetusministeriölle tiedoksi.

Asia ei anna puoleltani aihetta enempään.